28/04/2020

Η Ανάσταση και η Ανάληψη του Χριστού και η αξία του ανθρωπίνου σώματος

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Λεμεσού

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Αθανασίου (απόσπασμα απομαγνητοφωνημένης ομιλίας)

Τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ συνέχεια ὄχι τοῦ πάθους ἀλλά τῆς οἰκονομίας, τοῦ ἔργου τοῦ Θεοῦ γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν ὁ Χριστός κατέληγε στόν τάφο καί ἔμενε στόν τάφο, τότε θά ἦταν ὅλα μάταια. Μάταιη καί ἡ πίστη μας μάταιο καί τό κήρυγμα καί ὅλα ὅσα κάνουμε. Ἄν βγάλουμε τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὅλα καταρρέουν καί αὐτόματα δέν ὑπάρχει τίποτε ἀπολύτως. Ἄν ὅμως ὁ Χριστός ἀναστήθηκε, ἄρα καί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θά ἀναστηθοῦν ἐν τῷ Χριστῷ. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει ὅτι διά τοῦ ἑνός ἀνθρώπου τοῦ Ἀδάμ, ὅλοι γίναμε θνητοί, διότι κληρονομοῦμε τόν θάνατο ἐκ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, ἔτσι καί ἐκ τοῦ δευτέρου ἀνθρώπου τοῦ Χριστοῦ, ὅλοι θά ἀναστηθοῦμε καί θά βρεθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ . Αὐτό τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι τό κεφάλαιο τῆς πίστης μας καί τῆς ἀνάστασης τῶν ἀνθρώπων εἶναι τό σημεῖο τό ὁποῖο δέν μποροῦμε νά συμφωνήσουμε μέ τή θεωρία τῆς μετενσάρκωσης. Ἡ θεωρία αὐτή ἀπό πολύ παλαιά καταδικάστηκε ἀπό τήν

Ἐκκλησία μέ Συνόδους καί ἀποφάσεις τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ἐμφανίζεται καί σήμερα προερχομένη κυρίως ἀπό φιλοσοφικούς, ἀρχαιοελληνικούς ἤ ἰνδουιστικούς χώρους καί βασανίζει πολλούς ἀνθρώπους, ἀφοῦ τούς δίνει διάφορες λογικές ἐξηγήσεις τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς αὐτῆς. Γιά τήν Ἐκκλησία εἶναι τελείως ἀπαράδεκτη αὐτή ἡ θεώρηση τῶν πραγμάτων, διότι ἐάν ὑπάρχει μετενσάρκωση, τότε δέν ὑπάρχει ἀνάσταση. Ἀνάσταση σημαίνει ἀνάσταση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἡ ψυχή μας δέν ἀποθνήσκει, ὑπάρχει πάντοτε. Ὁ θάνατος εἶναι ἁπλῶς ἕνας βιολογικός χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τό σῶμα. Τό σῶμα παραδίδεται στόν τάφο καί ἡ ψυχή πορεύεται στόν χῶρο τῶν πνευμάτων καί τήν ὥρα τῆς Ἀναστάσεως θά ἀναστηθοῦν τά νεκρά σώματα, θά ἀλλάξουν, θά γίνουν ἄφθαρτα ὅπως τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ μετά τήν Ἀνάστασή του καί θά ἑνωθοῦν μέ τίς ψυχές τους καί θά μετάσχει ὁ ἄνθρωπος στήν ἄκτιστη χάρη τοῦ Θεοῦ ὄχι μόνο ψυχικά ἀλλά ὡς ὁλόκληρος ἄνθρωπος, ψυχή καί σῶμα. Ἑπομένως «προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν». Ἐφόσον ὁ Χριστός ἀναστήθηκε τήν τρίτη ἡμέρα καί ἐμεῖς προσδοκοῦμε ἀνάσταση νεκρῶν. Θά ἔρθει ὥρα, πού θά δοῦμε ὅλους τούς κεκοιμημένους πού θά προσλάβουν ἀκριβῶς τό ἴδιο σῶμα πού ἔχουν τώρα, ἄφθαρτο ὅμως, μεταποιημένο ἐν ἀφθαρσίᾳ καί θά ἑνωθεῖ ἡ ἴδια ἡ ψυχή μέ τό σῶμα καί θά διατηρηθεῖ ἡ προσωπικότητά τους ὅπως ἦταν ἐν ζωῇ.

Ἄν ὑπάρχει μετενσάρκωση, τότε τό ἐρώτημα εἶναι πῶς ὑπάρχει ἀνάσταση. Ἄν τό σῶμα εἶναι ἕνα ὡραῖο φόρεμα πού τό φοράει ἡ ψυχή μέχρι νά τελειοποιηθεῖ, τότε στήν ἀνάσταση τί θά γίνει, πῶς τά σώματα θά ὑπάρξουν καί ποιό σῶμα θά δοξασθεῖ. Αὐτό βέβαια εἶναι μία ὑποτίμηση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, διότι πέραν τούτου ὑπάρχει πίστη ὅτι τό σῶμα εἶναι μία φυλακή τῆς ψυχῆς, ὅτι ὑπάρχει μία διαρχία στόν κόσμο μεταξύ πνεύματος καί σώματος, θεωρίες πού καταδικάστηκαν ἀπό τούς ἁγίους Πατέρες. Τό σῶμα τό ἔπλασε ὁ Θεός, εἶναι ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι ἐχθρός τῆς ψυχῆς ἀλλά εἶναι ἀδιάσπαστα ἑνωμένο μέ τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου καί ἔτσι καί τό σῶμα μας καί ἡ ψυχή μας σάν μία ἑνότητα μετέχουν στήν ἁγιαστική χάρη τοῦ Θεοῦ. Γι’ αὐτό τόν λόγο ἁγιάζεται τό σῶμα καί θά ἀναστηθεῖ. Γι᾽αὐτό ἀκόμη προσκυνοῦμε τά ἅγια λείψανα τῶν Ἁγίων καί τίς μορφές τους, διότι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι οὔτε μόνο σῶμα οὔτε μόνο ψυχή ἀλλά μία ἀδιάσπαστη ἑνότητα ψυχοσωματική. Ἔτσι ἐνῶ πολλοί διερωτῶνται ἄν ἡ γραφή μιλᾶ γιά τή μετενσάρκωση, ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι εἶναι «ψεῦτες», καί λένε ὅτι τό Εὐαγγέλιο διδάσκει τή μετενσάρκωση. Ἄν γινόταν αὐτό, τότε πῶς θά μιλοῦσε γιά τήν ἀνάσταση καί πῶς ὁ Ἀπ. Παῦλος στήν πρός Ἑβραίους ἐπιστολή λέει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει μία φορά καί ἔπεται ἡ κρίση τοῦ Θεοῦ;

Ἀνέστη λοιπόν ὁ Χριστός τήν τρίτη ἡμέρα σύμφωνα μέ τίς γραφές. Αὐτό σημαίνει

ὅτι οἱ Ἀπόστολοι καί ὅλοι ὅσοι εἶδαν τόν Χριστό μαρτύρησαν. Ἔγιναν μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός ἐμφανίστηκε σέ πολλούς ἀνθρώπους μετά τήν Ἀνάστασή του. Μία φορά ἐμφανίστηκε ἐνώπιον πεντακοσίων χριστιανῶν ἀνθρώπων, ὅπως λέει στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἀπό τότε μέχρι σήμερα ὁ Χριστός ἐμφανίζεται σέ κάθε ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος τόν ἀναζητᾶ, καί μπορεῖ νά μήν ἐμφανίζεται σέ ὅλους μέ τή μορφή κάποιας ἀποκαλύψεως ἤ κάποιου ὁράματος ἤ νά βλέπουν τόν Χριστό κατά πρόσωπο ὅπως βρίσκεται στήν ἀνθρώπινή του ὕπαρξη, ἀλλά νά ξέρετε ὅτι εἶναι ἀδύνατο νά ζωοποιηθεῖ ἡ ψυχή μας, πού εἶναι νεκρή ἀπό τά πάθη καί τίς ἁμαρτίες, ἄν δέν ἔχει αὐτή τήν ἐμπειρία τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ μέσα της. Γι’ αὐτό τόν λόγο πέραν ἀπό τίς ὁμιλίες καί τά κηρύγματα καί τίς συμβουλές καί ὅλα ὅσα λέμε καί ὅσα προσπαθοῦμε νά κάνουμε γιά τούς γύρω μας ἀνθρώπους ὑπάρχει ἕνα μυστήριο, τό ὁποῖο εἶναι τό ἄν τελικά αὐτή ἡ ψυχή στήν ὁποία ἀπευθυνόμαστε μπορεῖ νά δεχθεῖ τόν ζῶντα Χριστό μέσα της. Ἄν δέν ἦρθε ἡ ὥρα νά Τόν δεχθεῖ, ἄν δέν εἶναι ἕτοιμη ἡ ψυχή, τότε ὅ,τι καί νά τοῦ ποῦμε ὅ,τι καί νά τοῦ κάνουμε, καί θαύματα καί ἐμεῖς νά εἴμαστε οἱ καλύτεροι ἱεροκήρυκες ἐντούτοις δέν γίνεται τίποτε. Μάλιστα μπορεῖ καί τά πράγματα νά γίνουν χειρότερα ἀπό ὅ,τι ἦταν πρίν. Γι’ αὐτό ὁ Χριστός μᾶς εἶπε νά προσέχουμε καί νά μήν δώσουμε τά ἅγια σέ ἀνθρώπους πού δέν μποροῦν νά τά ἀξιοποιήσουν. Ἤθελε νά πεῖ πώς δυστυχῶς ὑπάρχουν περιπτώσεις πού δέν εἶναι ἀκόμη ὥρα κανείς νά ἐμπιστευθεῖ αὐτό τόν πολύτιμο μαργαρίτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Βέβαια, δέν γνωρίζουμε σέ ποιά κατάσταση εἶναι ὁ κάθε ἄνθρωπος. Ἐμεῖς εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά προσφέρουμε αὐτό πού ἔχουμε καί νά ἀποδώσουμε αὐτό τό ὁποῖο ἐπιβάλλει ἡ ἀγάπη καί ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὅμως βλέπουμε νά μήν γίνεται ἀποδεκτός ὁ λόγος καί νά μήν ἀξιοποιοῦνται τά πράγματα, τότε δέν πρέπει νά ἀπογοητευόμαστε.

Κάποτε νόμιζα πώς ἄν ἕνας ἄνθρωπος δεῖ ἕναν ἅγιο, τότε ἀμέσως θά ἐκπλαγεῖ, ὅπως ἐκπλάγηκα πού εἶδα ἕναν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Ἕνα παράδειγμα εἶναι μέ τόν Γέροντα Παΐσιο τόν ὁποῖο ζήσαμε τόσα χρόνια καί στόν ὁποῖο πήγαιναν ἄνθρωποι καί μόνο πού τόν ἔβλεπαν ἄλλαζαν, χωρίς νά τούς πεῖ τίποτε. Πήγαιναν ἄλλοι καί προσπαθοῦσε νά τούς πείσει καί δέν ἄλλαζαν καθόλου καί μάλιστα ἀρκετοί ἔφευγαν σκανδαλισμένοι καί τόν χαρακτήριζαν μέ βαριές κουβέντες λέγοντας ὅτι εἶναι μάγος καί φακίρης ἤ ὅτι πῆγε στήν Ἰνδία καί ἔμαθε τίς ἰνδουιστικές τεχνικές. Ὁ καθένας ἑρμήνευε ὅπως ἤθελε τόν ἄνθρωπο αὐτό, γιατί ὁ καθένας ἐλάμβανε αὐτό πού εἶχε μέσα του. Ἔβλεπε ὅμως κανείς ἀνθρώπους μέ ὥριμες ψυχές πού ἦταν ἀπομακρυσμένοι ἀπό τήν Ἐκκλησία, ὅμως ἡ ψυχή τους εἶχε μία δεκτικότητα καί καθαρότητα καί πραγματικά καταλάβαιναν τήν ἐνδημοῦσα χάρη τοῦ Θεοῦ σ’αὐτό τόν ἄνθρωπο. Τό ἴδιο συνέβαινε καί μέ τόν Χριστό. Ὅταν ρώτησε κάποτε τούς μαθητές του τί λένε οἱ ἄνθρωποι γι’ Αὐτόν, τότε οἱ μαθητές του ἦρθαν σέ

δύσκολη θέση καί δέν τοῦ εἶπαν ὅτι μερικοί ἔλεγαν ὅτι εἶναι δαιμονισμένος, ἤ ὅτι εἶναι μάγος, μέθυσος, πότης καί ἀπατεώνας, ἀλλά τοῦ εἶπαν ὅτι ἄλλοι λένε πώς εἶναι ὁ Ἰερεμίας, ἤ ὁ Ἠλίας ἤ κάποιος προφήτης καί τοῦ εἶπαν τίς καλύτερες γνῶμες πού εἶχαν οἱ ἄνθρωποι γι ᾽Αὐτόν. Τότε τούς ρώτησε τί γνώμη ἔχουν αὐτοί γιά Αὐτόν. Ὁ Πέτρος ἀμέσως ἀπάντησε ὅτι πιστεύουν πώς εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ Χριστός ὅτι εἶναι μακάριος, διότι αὐτό τόν λόγο δέν τοῦ τόν εἶπε κάποιος ἄνθρωπος ἀλλά ὁ πατέρας Του ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Γι’ αὐτό πάνω σ’ ἐκείνη τήν πέτρα, δηλαδή τήν ὁμολογία θά οἰκοδομήσει τήν Ἐκκλησία στήν ὁποία δέν θά ὑπερισχύσουν ποτέ οἱ δυνάμεις τοῦ σκότους.

Ἔτσι πρέπει νά ξέρουμε ὅτι ἀπό τότε πού ὁ Χριστός ἐμφανίστηκε καί σταυρώθηκε, ἔπαθε, τάφηκε καί ἀναστήθηκε γιά μᾶς αὐτό συνεχίζεται στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου. Ταυτόχρονα συνεχίζεται τό γεγονός τῆς κρίσεως τῶν ἀνθρώπων πέριξ τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό εἶναι ἡ κρίση τοῦ ἀνθρώπου, τί γνώμη δηλαδή ἔχει περί τοῦ Χριστοῦ. Μέ βάση αὐτή τή γνώμη κρίνεται ὁ ἄνθρωπος. Ἔτσι θά εἶναι ἡ κρίση. Δηλαδή ἄν δέχεται ἤ δέν δέχεται τόν Χριστό ὡς Θεάνθρωπο καί μοναδικό Σωτήρα του.

Τήν Τεσσαρακοστή ἡμέρα μετά τήν ἀνάσταση καί σωματικῶς ὁ Κύριος ἔφυγε ἀπό τόν κόσμο καί ἀνελήφθη καί ἀνέβηκε στόν οὐρανό καί κάθισε ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Αὐτά βέβαια δέν εἶναι τόπος. Δηλαδή δέν ἔχει δίπλα ἀπό τόν Πατέρα μία καρέκλα καί κάθισε, οὔτε καί ὁ οὐρανός εἶναι ἕνας γεωγραφικός χῶρος. Εἶναι ἕνας χῶρος πού βρίσκεται ὁ Θεός καί αὐτά λέγονται γιά νά καταλάβουμε ἐμεῖς ὅτι ὁ Χριστός ἔφυγε καί πῆρε μαζί του τήν ἀνθρώπινη φύση καί ἀναλήφθηκε ὡς Θεάνθρωπος ὄχι ὡς Θεός. Ὡς Θεός ἦταν πάντα μαζί μέ τόν πατέρα Του καί δέν χωρίστηκε οὔτε μία στιγμή. Καί ὅταν ἦταν στή γῆ καί ὅταν ἦταν στόν Ἅδη ὡς Θεός ἦταν μαζί μέ τόν Πατέρα του. Τό ὅτι πῆρε μαζί του τήν ἀνθρώπινη φύση εἶναι ἀκριβῶς τό ἀποτέλεσμα ὅλων τῶν προηγούμενων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ τάφου τοῦ πάθους καί τῆς Ἀναστάσεως. Ἀνελήφθη ἡ ἀνθρώπινη φύση τοῦ Χριστοῦ καί μαζί μ’αὐτή ἀνέλήφθη ὁλόκληρη ἡ θεωθεῖσα ἀνθρώπινη φύση. Ἄρα αὐτό τό γεγονός τῆς Ἀναλήψεως, τῆς θεώσεώς μας εἶναι γεγονός πού ἀφορᾶ πλέον ὅλο τόν ἄνθρωπο. Εἶναι ἡ δόξα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Εἶναι αὐτό τό ὁποῖο φανερώνει πόσο ὁ Θεός τίμησε τόν ἄνθρωπο. Ἡ θεωρία ὅτι μέσα στήν Ἐκκλησία καί στή διδασκαλία της περιφρονεῖται τό ἀνθρώπινο σῶμα καί μιλᾶ συνέχεια γιά πνευματική ζωή καί ἀρετές, δέν εἶναι σωστή. Ἀντίθετα. Ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι αὐτές πού μιλοῦν κατεξοχήν γιά τή θέωση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Πουθενά ἀλλοῦ δέν ἔχουμε καί θεωρητικά ἀκόμα θέωση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὅπως τή θέωση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος στήν Ὀρθόδοξη θεολογία. Αὐτό σημαίνει Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ. Τίποτε ἀπό ὅσα ἔκαμε ὁ Χριστός δέν τά ἔκαμε γιά τόν ἑαυτό του. Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ δέν σημαίνει ὅτι ἁπλῶς ἐπέστρεψε ὁ Χριστός «στό σπίτι

του» μετά τήν παρουσία του στή γῆ. Δέν εἶναι αὐτός ὁ λόγος τῆς Ἀναλήψεως. Ὁ λόγος της εἶναι ἀκριβῶς γιά νά δείξει σ᾽ἐμᾶς, ποιά εἶναι ἡ πορεία μας καί ποῦ καταλήγουμε, ποῦ μᾶς ἀνέβασε ὁ Χριστός. Νά θυμηθοῦμε ὅτι πρίν πάθει ἐκείνη τή νύχτα στή Γεσθημανῆ, ὅταν προσευχήθηκε στόν Πατέρα του προσευχήθηκε γιά μᾶς. Τότε εἶπε: «Πάτερ, θέλω ἵνα ὅπου εἰμί ἐγώ κἀκεῖνοι ὦσι μετ᾽ ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τήν δόξαν τήν ἐμήν ἥν ἔδωκάς μοι». Δηλαδή ζήτησε ὁ Χριστός ἀπό τόν Πατέρα του, ὥστε σέ ὅλους τούς αἰῶνες, στήν ἀτελεύτητη βασιλεία του, ὅπου ἀκριβῶς βρίσκεται ἐκεῖνος ἐκεῖ νά βρισκόμαστε κι ἐμεῖς. Καί ποῦ εἶναι ὁ Χριστός; Στή δόξα τοῦ Θεοῦ Πατέρα, εἶναι ἴσος πρός τόν Πατέρα του. Καί Σ’αὐτόν αὐτό ἀνήκει εἰς τή φύση Του, ἐνῶ ἐμᾶς μᾶς δίνεται κατά χάρη. Ἔτσι ξέρουμε ὅτι ἐφόσον ὁ Χριστός εἶναι ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός, ἄρα κι ἐμεῖς βρισκόμαστε ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ Πατρός βλέποντες καί μετέχοντες κατά χάριν σ’αὐτή τή δόξα καί τή θέωση τῆς ἀνθρώπινης μας ὑπόστασης.

Σίγουρα αὐτά τά πράγματα μπορεῖ νά εἶναι λίγο δύσκολο νά γίνουν ἀντιληπτά, ὅμως ἔχουν τεράστια πρακτική σημασία στήν καθημερινή μας ζωή. Θυμᾶμαι ὅτι κάποτε ἦταν ἕνα παιδί τό ὁποῖο εἶχε μία συγκεκριμένη σαρκική ἁμαρτία, ἡ ὁποία ἦταν πολυχρόνια καί τόν βασάνιζε ἀρκετό καιρό. Δέν μποροῦσε νά ἀπαλλαγεῖ μέ τίποτε. Μόλις προσπαθοῦσε νά κάνει κάτι ἀμέσως ἐρχόταν ἡ πτώση καί ἡ ἱστορία αὐτή ἐπαναλαμβανόταν χρόνια ὁλόκληρα. Πῆγε σέ πολλούς πνευματικούς καί ὅλοι προσπαθοῦσαν νά τοῦ ποῦν ὅτι αὐτό δέν εἶναι σωστό καί ὁ καθένας μέ ἀξιέπαινο τρόπο προσπαθοῦσε νά τόν βοηθήσει. Ἡ ἁμαρτία ὅμως συνεχιζόταν. Δέν εἶναι βέβαια μόνο τό γεγονός τῆς ἁμαρτίας, πού μέ τή μετάνοια καί τήν ταπείνωση φεύγει. Εἶναι τό ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι μία ἀρρώστια, πού τρώει τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι καί σ’αὐτό τό παιδί. Πολλοί ἐπιστράτευαν διάφορα ἐπιχειρήματα ἀπό γιατρούς, ἀπό φιλοσόφους, ἀπό ψυχολόγους ἤ ψυχιάτρους ὅτι ἡ τάδε ἁμαρτία βλάπτει τόν ἄνθρωπο. Ὑπῆρχαν στήν ἐποχή μου καί ἴσως νά κυκλοφοροῦν ἀκόμα τέτοια βιβλία πού γράφουν ὅτι μία ἁμαρτία καί τό τάδε γεγονός τῆς συγκεκριμένης ἁμαρτίας βλάπτει τόν ἄνθρωπο καί παθαίνουν τά μάτια του, τό μυαλό του κ.λ.π. καί προσπαθοῦσαν νά κάνουν τόν κόσμο νά ἀποφύγει κάτι, ὄχι διότι ἦταν ἁμαρτία καί διέκοπτε τή σχέση του μέ τόν Χριστό, ἀλλά διότι θά ὑπῆρχαν συνέπειες στήν ὑγεία καί στή ζωή του. Ὅπως λένε πολλοί, ὅταν πᾶνε νά ὑποστηρίξουν τή νηστεία, ὅτι πρέπει νά νηστεύουμε, διότι ὅταν νηστεύουμε φεύγει ἡ χοληστερίνη καί ἄλλες παθήσεις κάνοντας μία ἰατρική ἀνάλυση λές καί οἱ Πατέρες ἦταν διαιτολόγοι.

Μά καί ἡ χοληστερίνη νά ἀνέβαινε καί τά τριγλυκερίδια πάλι θά νηστεύαμε. Δέν εἶναι αὐτός ὁ λόγος τῆς νηστείας. Ἡ νηστεία εἶναι μία θεολογική πράξη καί ἡ ἁμαρτία ἔχει θεολογική ὑπόσταση. Δέν ἀποφεύγουμε τήν ἁμαρτία, γιατί θά ταράξει τό νευρικό μας σύστημα ἤ γιατί ἔτσι θά εἶναι ἐντάξει ἡ ὑγεία μας. Ὁ Θεός

πού ἔχει ἀνάγκη ἀπό αὐτά τά πράγματα δέν εἶναι αὐτός τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλά ὁ Δίας, καί ὁ Κρόνος καί ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὅταν θύμωναν ἔριχναν κεραυνούς καί ἔκαναν κακά στόν κόσμο. Ὁ ἀληθινός Θεός ἔχει ἄλλη διάσταση καί μία σοβαρότητα. Αὐτό τό παιδί λοιπόν διάβαζε τέτοια βιβλία ὅτι ὁ τάδε ψυχίατρος ἔλεγε πώς ἄν κάνεις αὐτή τή σαρκική ἁμαρτία θά πάθεις διάφορα κ.λπ. Πῆγε σ' ἕνα Γέροντα τοῦ Ἁγίου Ὄρους καί τοῦ εἶπε τό πρόβλημά του, ὅτι δέν μπορεῖ νά ἀποφύγει αὐτή τήν ἁμαρτία. Ὁ Γέροντας αὐτός μέσα στήν ἁπλότητά του, τοῦ εἶπε νά μήν ἁμαρτάνει, γιατί τό σῶμα του εἶναι ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τά μέλη του εἶναι μέλη Χριστοῦ καί ὁ Ἀπ. Παῦλος λέει ὅτι τό σῶμα μας εἶναι ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τά μέλη μας εἶναι μέλη Χριστοῦ καί αὐτό τό σῶμα θά ἀναστηθεῖ καί θά ἀναληφθεῖ ἐκεῖ πού εἶναι ὁ Χριστός καί θά καθίσει ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Τό σῶμα εἶναι ἅγιο καί πρέπει νά εὐλαβεῖται τό σῶμα καί νά τό τιμᾶ, ὅπως τιμᾶ τά σώματα τῶν Ἁγίων σκεπτόμενος ὅτι τό σῶμα του βαφτίστηκε καί ἔλαβε τό χρίσμα τό Ἅγιο καί κοινωνεῖ τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Κυρίου καί ἁγιάζεται ὁλόκληρος ὁ ἄνθρωπος. Ἄρα δέν μπορεῖ νά παραδίδει τό σῶμα του στήν ἀκαθαρσία, γιατί μέσα σ'αὐτό κατοικεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Τό παιδί κατάλαβε καί συνειδητοποίησε πῶς εἶναι ἡ πορεία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μέσα στή χάρη τῆς θεώσεως καί ἔληξε τό πολυχρόνιο πρόβλημά του. Γι'αὐτό εἶπα ἔχει πρακτικές συνέπειες.

Καταλαβαίνει κανείς, γιατί οἱ σαρκικές ἁμαρτίες φθείρουν τόν ἄνθρωπο καί εἶναι θανάσιμες καί σοβαρές, γιατί φθείρουν ὁλόκληρο τόν ἄνθρωπο. Ἀκόμη καί στόν τρόπο πού ἐμφανιζόμαστε καί ντυνόμαστε. Φτάσαμε στό σημεῖο κάποτε νά κυκλοφοροῦν χριστιανικές μόδες, ὁλόκληρες διδασκαλίες καί συζητήσεις γιά τό πῶς πρέπει νά ντύνεται μία χριστιανή. Καί τί ἔγινε μέ αὐτά ὅλα; Καταλήξαμε σέ ἕνα τύπο πού ὅταν ἔβλεπες μιά γυναίκα ἀπό μακριά ἔλεγες εἶναι τοῦ κατηχητικοῦ, καί ἐάν αὐτή δέν εἶχε τά μαλλιά της κατ᾽ αὐτόν τόν τρόπο ἦταν τῆς κόλασης, ἦταν ἐκτός Ἐκκλησίας. Βέβαια, αὐτά εἶναι γελοῖα, διότι δέν μπορεῖς νά κατεβάζεις τό ἐπίπεδο τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου σ'αὐτά τά πράγματα. Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι καταργοῦμε τήν προσοχή στήν ἐμφάνιση, ἀλλά δίνουμε ἄλλη ὑπόσταση. Καταλαβαίνουμε ὅτι ἡ ψυχοσωματική μας ὕπαρξη ἔχει ἀνάγκη μίας πνευματικῆς παιδαγωγίας καί ὅπως εἴμαστε ἐξωτερικά πρέπει νά εἴμαστε καί ἐσωτερικά, διότι τό ἕνα ἐπιδρᾶ στό ἄλλο. Πρέπει νά φροντίσουμε νά ἔχουμε μία ἰσορροπία καί νά ἀποφεύγουμε καί τήν πρόκληση καί τήν ἁμαρτία, ἀλλά νά μᾶς βοηθᾶ ἡ ἐξωτερική μας παρουσία στήν ἐσωτερική μας καλλιέργεια. Γιά παράδειγμα οἱ ἱερεῖς, οἱ μοναχοί ἔχουν ἕναν εἰδικό τρόπο πού ντύνονται ὅταν λειτουργοῦν, διότι ὁ τύπος αὐτός συγκρατεῖ τήν οὐσία, βοηθᾶ τήν ἐσωτερική κατάσταση. Ἄν τό ἕνα εἶναι ἀνεξάρτητο ἀπό τό ἄλλο, τότε ἔχουμε ἄρρωστα ἀποτελέσματα. Ὅμως αὐτά πρέπει νά τά βλέπουμε μέσα στή θεολογική τους τοποθέτηση, ὅτι δηλαδή ὅλα αὐτά γίνονται γιά μᾶς καί ὅτι ἔχουμε λάβει ἀπό τόν

Θεό αὐτή τήν κληρονομιά τῆς αἰώνιας δόξας μας καί ὅτι τό σῶμα καί ἡ ψυχή μας θά βρίσκονται στήν αἰώνια μακαριότητα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἄν ὑπάρχει λοιπόν μέσα μας αὐτή ἡ ἐμπειρία καί ἡ αἴσθηση, τότε θά πρέπει νά σκεφτοῦμε πολύ σοβαρά πῶς θά ντύσουμε τό σῶμα μας, πῶς θά τοῦ συμπεριφερθοῦμε, πῶς θά τό σεβαστοῦμε. Γι' αὐτό δέν συμφωνεῖ τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας μέ τά καρναβάλια καί μέ ὅλα τά νεώτερα συστήματα πού ἀλλοιώνουν καί παραμορφώνουν τόν ἄνθρωπο ὄχι μόνο στήν ψυχή ἀλλά καί στό σῶμα του.

Στό Γεροντικό ἀναφέρεται γιά μία κοπέλα ἐλευθέρων ἠθῶν, ἡ ὁποία παλαιότερα ἦταν ἕνας ἄνθρωπος πού βοηθοῦσε τούς μοναχούς. Ὅταν ἔπεσε σέ αὐτά τά δίκτυα τῆς πορνείας, πῆγε ἕνας γέροντας μεγάλος νά τή συναντήσει καί νά τή βγάλει ἀπό τήν ἁμαρτία. Ὅταν πῆγε, ἡ ὑπηρέτρια δέν τόν ἄφηνε νά μπεῖ μέσα καί αὐτός ἐπέμενε. Ἡ κοπέλα ὑπολόγισε πώς ἴσως νά ἔχει κάτι πολύτιμο νά τῆς δώσει, ἴσως κανένα μαργαριτάρι πού βρῆκε στόν δρόμο του. Τότε τοῦ ἐπέτρεψε νά μπεῖ μέσα καί αὐτή εὐπρέπισε τόν ἑαυτό της, ὅπως κάθε ἄλλη φορά καί τόν περίμενε. Μπῆκε ὁ Ἀββᾶς Ἰωάννης καί ἄρχισε νά κλαίει. Αὐτή τόν ρώτησε, γιατί κλαίει καί αὐτός τῆς εἶπε: «τί ἔχεις κατά τοῦ Ἰησοῦ καί ἔφτασες σέ αὐτή τήν κατάσταση;» Ἀμέσως διερράγηκε αὐτό τό πέπλο τῆς ἁμαρτίας, καί τόν ρώτησε ἄν ὑπάρχει μετάνοια. Τῆς ἀπάντησε πώς ὑπάρχει. Αὐτή τότε ἄφησε τή ζωή πού ἔκανε καί ἔφυγε μαζί του. Στόν δρόμο ὅμως πέθανε καί σώθηκε.

Ἄν εἴχαμε καί ἐμεῖς σήμερα τήν καρδιά καί τήν ψυχή τῶν ἁγίων καί βλέπαμε ὅλη αὐτή τή σαρκική διαφήμιση τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος σέ ὅλες τίς διαφημίσεις καί τά ἔργα, θά εἴμαστε πολύ θλιμμένοι, γιατί θά βλέπαμε αὐτό τό σῶμα πού ὁ Χριστός τό κάλεσε εἰς δόξαν νά ἐκτίθεται κατά τέτοιον ἐξευτελιστικό καί ἁμαρτωλό τρόπο. Κάποτε εἶπε ἕνας Γέροντας σέ ἕνα παιδί πού τοῦ εἶπε ὅτι πῆγε σέ νυχτερινό κέντρο καί ἔβλεπε γυμνές γυναῖκες νά χορεύουν, πῶς ἄντεξε καί δέν ἔκλαιγε βλέποντας αὐτές τίς γυναῖκες, ἀφοῦ γι᾽ αὐτό τόν ἄνθρωπο ὁ Χριστός σταυρώθηκε καί εἶναι «κλητός» νά γίνει Θεός. Καί ὅτι αὐτοί οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τή δυνατότητα νά φτάσουν τόν Θεό, τότε πῶς μπορεῖς ἐσύ νά φτάσεις σέ χαρά καί εὐχαρίστηση, ὅταν βλέπεις πόσο ἔχει πέσει ὁ ἄνθρωπος.

Ἐάν εἴμαστε ἄνθρωποι πού ἔστω λίγο ξέρουμε τί σημαίνει ἀνθρώπινο σῶμα καί πῶς ὁ Θεός δόξασε καί θά δοξάσει τόν ἄνθρωπο, τότε θά κλάψουμε καί θά πενθήσουμε γιά τό κατάντημα τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι πρέπει ὅλοι νά βιώσουμε τό ὅτι ὁ Θεός μᾶς ἐκάλεσε εἰς αἰώνια δόξα καί θά μᾶς καθίσει ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ πατρός, ὅπως αὐτός ἀναλήφθηκε καί κάθισε στά δεξιά τοῦ Πατρός.

(ἀπόσπασμα ἀπομαγνητοφωνημένης ὁμιλίας)